

læknin skrivar

Er gallbløðran neyðug?

Ein lesari hefur sent læknateiginum bræv við ymiskum fyrspurningum, sum hava við gallið og gallbløðruna at gera. Her skal verða roynt at greiða eitt sindur frá tí, sum liggur lesaranum á hjarta, og sum kann hava áhuga fyrri øðrum eisini.

Fyrst leggur brævskrivarin dent á, at alt í líkaminum er neyðugt, og rætt er tað, men spyr so: Hvussu nú tá gallbløðran er tikin? Lat meg her fyrst siga, at gall er ein væta ella sevjá, sum verður gjørd í livrini og hefur týðning fyrri sodningina. Frá livrini er ein gallrás, sum endar í buggørnini (tólvfingrartarmurin), har gallið kemur í samband við matin, vit nýliga hava etið. Gallbløðran er ein úttamban ella víðkan av einum parti av gallrásini til at goyma gall í, inn-til brúk er fyrri tí. Gallbløðran tømir seg serliga aftaná størri máltíð við feitum mati, og tá egg verður etið. Hetta kann framkalla pínu hjá einum, sum hefur gallstein. Við sjúku í gallbløðruni sum til dæmis við gallsteini, sum ikki er óvanlig sjúka, er ofta neyðugt at taka gallbløðruna burtur. Gall kemur framvegis frá livrini gjøgnum gallrásina í einum javnum spakuligum streymi. Brúk er ikki fyrri galli alla tíðina, men tað er so har til steðgar, tá brúk er fyrri tí, og eisini í passandi nøgd.

Brævskrivarin spyr nú, um hann er

verri fyrri ella hefur minni mótstøðumegi aftaná skurð, har gallbløðran er tikin. So er ikki. Livimátin verður á ongan hátt ávirkaður til tað verra, og heldur ikki er vandin fyrri livra-sjúku øktur, um gallbløðran er burtur. Gallsteinar evna seg til í gallbløðruni og kunnu haðani frá seta seg fastar í gallrásini, og tá møguliga geva gulsótt umframt pínu. Hetta hendir ikki, tá gallbløðran er burtur.

Brævskrivarin sigur seg ongar trupulleikar hava av mati, aftaná at gallbløðran er tikin, og tað er rætt. Kosturin ávirkar ikki gallnøgdina, og er ikki annað í vegin, sodnast maturin væl. Brævskrivarin er kortini nú aftaná skurðin eitt sindur varin við at drekka eitt glas av víni, sum hann við hvørt plagdi at gera í veitslum frammanundan. Spiritus hevur somu ávirkan á livrina áðrenn sum aftaná gallbløðruskurð, og eitt glas av víni av og á bilar als ikki. Tað er tann javna nýtslan av spiritus — eisini í smáum nøgdum — sum kann ávirka livrina — bæði við og uttan gallbløðru.

Sambandið millum livrina og tarmarnar er neyðugt. Gallbløðran er bert ein partur av hesum sambandi, og kann tí takast burtur, um sjúka ger tað neyðugt, uttan at nakar skaði hendir.

Sigvald Kristiansen

hopo COWBOYBUKSUR

Í ØLLUM STØDDUM

hopo

Tlf. 56544, Klaksvík